

223**PŘEDSEDA VLÁDY**

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 146/2002 Sb.,

o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů,
jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 309/2002 Sb., zákonem č. 94/2004 Sb.,
zákonem č. 316/2004 Sb., zákonem č. 321/2004 Sb., zákonem č. 444/2005 Sb.
a zákonem č. 120/2008 Sb.

ZÁKON

o Státní zemědělské a potravinářské inspekci

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE**

§ 1

(1) Účelem zákona je zřízení Státní zemědělské a potravinářské inspekce (dále jen „inspekce“), která je správním úřadem podřízeným Ministerstvu zemědělství (dále jen „ministerstvo“), a stanovit její působnost pro výkon státního dozoru.

(2) Zřizuje se inspekce, kterou tvoří ústřední inspektorát a jemu podřízené inspektoráty mající územní působnost pro tyto kraje (dále jen „inspektoráty“) a toto sídlo:

- a) Středočeský a Hlavní město Prahu se sídlem v Praze,
- b) Jihočeský a Vysočina se sídlem v Táboře,
- c) Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni,
- d) Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem,

- e) Královéhradecký a Pardubický se sídlem v Hradci Králové,
- f) Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně,
- g) Olomoucký a Moravskoslezský se sídlem v Olomouci.

(3) Inspekce je organizační složkou státu¹⁾, je účetní jednotkou²⁾.

(4) Sídlem inspekce je Brno.

(5) V čele inspekce je ústřední ředitel, který řídí ústřední inspektorát a ředitele inspektorátů. Ústředního ředitele řídí ministerstvo. Jmenování a odvolání ústředního ředitele a ředitele inspektorátů se řídí služebním zákonem^{1a)}.

(6) Jako orgán prvého stupně rozhoduje ve správním řízení inspektorát příslušný podle své územní působnosti, o odvolání proti rozhodnutí inspektorátu rozhoduje ústřední inspektorát.

§ 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) kontrolou zjišťování prováděné inspektorem, zda jsou plněny požadavky stanovené zvláštními práv-

¹⁾ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

^{1a)} § 53 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

ními předpisy³⁾ nebo přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{3a)}, na jejichž základě ukládá inspektor opatření k odstranění zjištěných nedostatků a o nichž pořizuje protokol,

- b) zemědělským výrobkem produkt zemědělské prvovýroby, s výjimkou živočišných produktů⁴⁾,
- c) opatřením úkony k odstranění zjištěných nedostatků, pozastavení nebo zákaz výroby nebo uvádění zemědělských výrobků, potravin⁵⁾ nebo surovin anebo tabákových výrobků do oběhu, nařízení nebo provedení jejich zničení, zákaz používání obalů, přístrojů nebo zařízení, zákaz užívání prostor, které nespĺňují podmínky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾, zajištění nebo uskladnění potravin nebo výrobků, které nespĺňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy,
- d) posudkem na místě písemné vyhodnocení výsledků kontroly v místě provedené kontroly,
- e) osvědčením písemné potvrzení vystavené fyzické nebo právnické osobě o tom, zda zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky spĺňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾, a to na její žádost,
- f) monitorováním soustavné nebo výběrově účelové sledování zejména toxikologicky významných látek v zemědělských výrobcích, potravinách, surovinách a tabákových výrobcích.

§ 3

(1) Inspekce u fyzických a právnických osob (dále jen „kontrolované osoby“) kontroluje zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě (dále jen „suroviny“) anebo tabákové výrobky, přitom kontroluje zejména,

- a) zda tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky spĺňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾⁶⁾ nebo mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které jsou vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů⁷⁾, (dále jen „mezinárodní smlouvy“),
- b) zda při výrobě nebo uvádění do oběhu těchto zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jsou dodržovány podmínky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami⁷⁾,
- c) zda kontrolované osoby spĺnily povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami⁷⁾,
- d) zda nedochází ke klamání spotřebitele⁸⁾,
- e) zda zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky uváděné na trh jsou bezpečné⁹⁾,
- f) zda nedochází k porušování práva osob, jimž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení zemědělských výrobků,

³⁾ Například zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů.

^{3a)} Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin, nařízení (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, nařízení Rady (ES) č. 509/2006 ze dne 20. března 2006 o zemědělských produktech a potravinách, jež představují zaručené tradiční speciality, nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin.

⁴⁾ § 3 odst. 1 písm. l) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).

⁵⁾ § 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

⁷⁾ Například Dohoda o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), uveřejněná pod č. 61/1983 Sb., ve znění změn uveřejněných pod č. 54/1998 Sb. a č. 92/2000 Sb. m. s.

⁸⁾ § 8 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění zákona č. 145/2000 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 102/2001 Sb.

potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků¹⁰⁾) nebo zaručených tradičních specialit^{10a)}),

- g) zda kontrolované osoby plní povinnosti vyplývající pro ně z přímo použitelných předpisů Evropských společenství a plní úkoly vyplývající pro ni jako pro orgán dozoru z přímo použitelných předpisů Evropských společenství, přičemž je pro zjednaní nápravy protiprávního stavu oprávněna využívat i opatření v nich uvedená.

(2) Státní zemědělská a potravinářská inspekce kontroluje, zda zásoby jí ohlášené podnikatelem podle zákona o potravinách a tabákových výrobcích^{10b)}) odpovídají skutečnosti.

(3) Inspekce dále u kontrolovaných osob

- a) zjišťuje nedostatky při výrobě nebo uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin¹¹⁾) anebo tabákových výrobků a jejich přičiny,
- b) kontroluje, zda čerstvé ovoce, čerstvá zelenina nebo konzumní brambory splňují požadavky na jakost stanovené zvláštním právním předpisem¹²⁾) a soulad a správnost údajů uvedených v průvodních dokumentech,
- c) ukládá opatřením povinnost odstranit zjištěné nedostatky a stanoví lhůtu k jejich odstranění,
- d) kontroluje splnění uložených opatření k odstranění zjištěných nedostatků,
- e) provádí kontrolu v pravidelných intervalech nebo při podezření z porušení právních předpisů³⁾),
- f) kontroluje dodržování požadavků na osobní a provozní hygienu v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropských společenství o hygieně potravin^{12a)}) a zvláštními právními předpisy¹³⁾).

(4) Inspekce při plnění úkolů podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů³⁾)

- a) ukládá kontrolovaným osobám pokuty a opatření podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů³⁾),
- b) provádí nebo zajišťuje podle zvláštního zákona¹⁴⁾) provedení rozborů zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků uvedených v odstavci 1 v laboratořích, které splňují podmínky pro provoz laboratoří stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025; bylo-li rozbořem zjištěno, že zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě anebo tabákové výrobky nespĺňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾) nebo mezinárodními smlouvami⁷⁾), hradí náklady rozboru kontrolovaná osoba; v případě, že rozbor provedla inspekce, hradí kontrolovaná osoba náklady rozboru podle vyhlášky,
- c) vydává na základě provedených rozborů podle písmena b) posudky nebo osvědčení; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- d) vydává osvědčení pro zápis označení původu, zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit do rejstříku¹⁰⁾,^{10a)}); vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- e) vydává osvědčení na čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- f) vydává pro místně příslušný celní orgán závazné stanovisko podle § 7,
- g) vede evidenci provozovatelů potravinářských podniků,
- h) spolupracuje s příslušnými správními úřady, orgány územní samosprávy, zahraničními institucemi a s příslušnými orgány Evropské unie, jejíž spolupráce je nezbytná pro výkon kontroly nebo vyplývá z mezinárodních smluv a informuje je ne-

¹⁰⁾ Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele.

^{10a)} Nařízení Rady (ES) č. 509/2006.

Nařízení Rady (ES) č. 510/2006.

^{10b)} § 3b zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 316/2004 Sb.

¹¹⁾ § 16 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 306/2000 Sb.

¹²⁾ Vyhláška č. 332/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich.

^{12a)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004.

¹³⁾ Zákon č. 258/2000 Sb.

Zákon č. 110/1997 Sb.

Vyhláška č. 107/2001 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

¹⁴⁾ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

- prodleně o závažných skutečnostech, které narušují nebo jsou způsobilé narušit ochranu spotřebitele,
- i) poskytuje informace o výsledcích své činnosti důležitých pro ochranu spotřebitele,
- j) provádí monitorování,
- k) ověřuje pro účely prováděných kontrol metody zkoušení podle dostupných vědeckých poznatků,
- l) zajišťuje odborné vzdělávání svých zaměstnanců,
- m) vydává na žádost doklad o skutečnostech jí zjištěných; vydání dokladu podléhá správnímu poplatku,
- n) v případě, že vydání osvědčení nebo dokladu o skutečnostech jí zjištěných vyžaduje laboratorní rozbor a tento rozbor provede laboratoř inspekce, uhradí žadatel jeho náklady stanovené vyhláškou, a to ve výši dle sazebníku náhrad za rozborů prováděné laboratořemi inspekce pro účely kontroly,
- o) ověřuje způsobilost laboratoří pověřených prováděním rozborů pro své potřeby; náklady vynaložené na ověření způsobilosti hradí pověřovaná laboratoř, přičemž výše náhrady vychází z propočtu nákladů spojených s provedenými úkony,
- p) provádí bezúplatně ve svých laboratorních rozborů na žádost organizačních složek státu,
- q) schvaluje po projednání s dotčenými správními úřady postup a způsob ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- r) informuje Komisi Evropských společenství o schválení ozařovny, předává související dokumentaci a informuje Komisi Evropských společenství o případném pozastavení nebo odebrání rozhodnutí o schválení ozařovny,
- s) informuje nejméně jednou ročně Komisi Evropských společenství o výsledcích kontrol prováděných u provozovatele ozařovny a ozářených potravinách nebo surovinách uváděných do oběhu, ve vztahu k použitým dávkám záření, dodržení stanovených limitů v potravině podle jednotlivých druhů a ozářeném množství,
- t) prověřuje, zda úprava balené pramenité vody pomocí vzduchu obohaceného ozonem odpovídá požadavkům zvláštního právního předpisu^{14a)},
- u) provádí kontrolu při vstupu a dovozu potravin a surovin ze třetích zemí^{14b)},
- v) je oprávněna vyžadovat od orgánů celní správy informace^{14c)} nezbytné pro výkon své kontrolní činnosti,
- w) ověřuje odrůdu, původ, cukernatost a hmotnost vinných hroznů určených pro výrobu jakostního vína s přívlástkem a vydává o tom doklad,
- x) provádí zatřídování vín podle zvláštního právního předpisu^{14d)},
- y) rozhoduje o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{14e)} nebo zvláštním právním předpisem^{14d)}, nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů,
- aa) vydává doklady podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství^{14f)},
- bb) rozhoduje o sestupnění^{14g)} jakostních vín stanovených oblastí za podmínek stanovených přímo

^{14a)} Vyhláška č. 292/1997 Sb., o požadavcích na zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy, ve znění pozdějších předpisů.

^{14b)} Čl. 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004.

^{14c)} Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

^{14d)} Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství).

^{14e)} Čl. 2, 3, 4 a 6 nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 ze dne 17. května 1999 o společné organizaci trhu s vínem, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1227/2000, nařízení Komise (ES) č. 1607/2000, nařízení Komise (ES) č. 1622/2000, nařízení Komise (ES) č. 1623/2000, nařízení Rady (ES) č. 2826/2000, nařízení Rady (ES) č. 1037/2001, nařízení Rady (ES) č. 2585/2001 a nařízení Rady (ES) č. 527/2003.

Čl. 2 až 4 nařízení Komise (ES) č. 1227/2000 ze dne 31. května 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem, jež se týkají produkčního potenciálu, ve znění nařízení Komise (ES) č. 784/2001, nařízení Komise (ES) č. 1253/2001, nařízení Komise (ES) č. 1342/2002, nařízení Komise (ES) č. 315/2003 a nařízení Komise (ES) č. 571/2003.

^{14f)} Nařízení Komise (ES) č. 883/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 pro obchod se třetími zeměmi s produkty v odvětví vína, ve znění nařízení Komise (ES) č. 885/2001, nařízení Komise (ES) č. 812/2002 a nařízení Komise (ES) č. 2380/2002.

^{14g)} Čl. 56 nařízení Komise (ES) č. 1493/1999.

- použitelnými předpisy Evropských společenství^{14g)},
- cc) zajišťuje odpovídající a pravidelnou odbornou přípravu osob provádějících kontrolu shody podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství o kontrolách dodržování obchodních norem^{14h)},
- dd) provádí ověření souladu se specifikacemi podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících ochranu zeměpisných označení, označení původu a zaručené tradiční speciality^{14a)},
- ee) v případě přeshraniční spolupráce provádí dozor a postupuje přitom podle příslušného předpisu Evropských společenství¹⁴ⁱ⁾ v rozsahu věcné působnosti zvláštních právních předpisů, kterými je promítnuta směrnice uvedená v bodě 16 přílohy k tomuto předpisu.

(5) Za odebrané kontrolní vzorky se kontrolované osobě poskytne náhrada ve výši ceny, za kterou kontrolovaná osoba zemědělský výrobek, potravinu nebo surovinu anebo tabákové výrobky prodává nebo za kterou ji pořídila, pokud o náhradu požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že zemědělský výrobek, potravina nebo surovina anebo tabákové výrobky splnily požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami⁷⁾. Náhrada se kontrolované osobě poskytne nejdéle do 30 dnů ode dne, kdy o ni požádala.

(6) Inspekce provádí dodatečnou kontrolu podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o úředních kontrolách^{14j)}. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů dodatečné kontroly. O náhradě nákladů za dodatečnou kontrolu rozhodne inspekce.

(7) Provozovatel potravinářského podniku je povinen uhradit náklady spojené s ověřením souladu se specifikacemi podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících ochranu zeměpisných označení, označení původu a zaručené tradiční speciality^{14k)} před uvedením potraviny do oběhu. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů na ověření souladu se specifikacemi. O náhradě nákladů na ověření souladu se specifikacemi rozhodne inspekce.

(8) Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů, které vznikly v souvislosti se vstupem potravin a surovin ze třetích zemí podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o úředních kontrolách^{14l)}. O náhradě těchto nákladů rozhodne inspekce.

(9) Provozovatel potravinářského podniku je povinen uhradit náklady, které vznikly v souvislosti s dovozem potravin a surovin ze třetích zemí, pokud tak stanoví přímo použitelný předpis Evropských společenství^{14m)}. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů vzniklých v souvislosti s dovozem potravin a surovin ze třetích zemí a prováděcí právní předpis stanoví výši nákladů za laboratorní rozbor kontrolních vzorků, je-li prováděn laboratoří inspekce. O náhradě těchto nákladů rozhodne inspekce.

(10) Inspekce dále provádí kontrolní a dozorové činnosti podle zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu¹⁴ⁿ⁾.

§ 4

(1) Zaměstnanci inspekce pověřeni plněním jejích kontrolních úkolů (dále jen „inspektoři“⁶⁾) jsou při výkonu kontrolní činnosti mimo oprávnění stanovená zvláštním zákonem¹⁵⁾ oprávněni

^{14h)} Například nařízení Komise (ES) č. 1148/2001 ze dne 12. června 2001 o kontrolách dodržování obchodních norem pro ovoce a zeleninu.

¹⁴ⁱ⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).

^{14j)} Čl. 28 nařízení (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.

^{14k)} Čl. 15 nařízení Rady (ES) č. 509/2006.
Čl. 11 nařízení Rady (ES) č. 510/2006.

^{14l)} Čl. 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004.

^{14m)} Například rozhodnutí Komise 2006/504/ES/, rozhodnutí Komise 2005/402/ES ze dne 23. května 2005 o mimořádných opatřeních týkajících se chilli papriček, výrobků z chilli papriček, kurkumy a palmového oleje, rozhodnutí Komise 2006/601/ES ze dne 5. září 2006 o mimořádných opatřeních týkajících se nepovoleného geneticky modifikovaného organismu LL RICE 601 v produktech z rýže.

¹⁴ⁿ⁾ § 12a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

- a) odebírat u kontrolovaných osob vzorky zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků k posouzení bezpečnosti⁹⁾ a ke zjištění, zda tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky odpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy³⁾ a mezinárodními smlouvami⁷⁾,
- b) požadovat od kontrolovaných osob odstranění zjištěných nedostatků nebo neprodlené provedení nezbytných opatření k jejich odstranění,
- c) ověřovat totožnost kontrolovaných fyzických osob,
- d) ověřovat při kontrole právnických osob totožnost fyzických osob, které je při kontrole zastupují, jakož i oprávnění těchto osob k zastupování,
- e) provádět na základě vlastního podnětu nebo podnětu jiného státního orgánu, dále na základě podnětu spotřebitele nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem ve věci, kontrolu dodržování zákazu klamání spotřebitele⁸⁾,¹⁶⁾,
- f) vydávat posudky na místě,
- g) vydávat osvědčení podle § 3 odst. 4 písm. e),
- h) požadovat od pracovníků přicházejících do přímého styku s potravinami předložení zdravotních průkazů,
- i) pořizovat kopie nebo výpisy z písemných materiálů, které jsou jim předkládány ke kontrole,
- j) pořizovat v souvislosti s prováděnou kontrolou fotodokumentaci,
- k) odebírat vzorky v rámci své působnosti za účelem monitorování,
- l) vyzvat majitele práva duševního vlastnictví k předložení dokumentace potřebné k posouzení, zda nedošlo k porušení zákazu klamání spotřebitele,
- m) při kontrole internetové nebo jiné formy zásilkového prodeje provést na základě pověření inspektorátu kontrolní nákup.

(2) Inspektoři se při plnění svých povinností prokazují průkazy inspekce bez vyzvání.

§ 5

(1) Inspektor na základě výsledků provedené kontroly kontrolované osoby

a) zakáže

1. výrobu nebo uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků, jestliže tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky nesplňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ anebo mezinárodními smlouvami⁷⁾,
2. používání obalů, přístrojů a zařízení, ke kterým není přiloženo písemné prohlášení podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ nebo jsou používány v rozporu s údaji uvedenými v tomto prohlášení nebo zjevně neodpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy¹³⁾,¹⁷⁾,
3. užívání prostor pro výrobu a uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků, pokud nesplňují podmínky, které umožňují uchovat zdravotní nezávadnost potravin⁶⁾,¹⁸⁾,

b) nařídí nebo provede po prokázaném zjištění zdravotně závadných zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jejich zničení, a to na náklad kontrolované osoby, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak,

c) uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků,

d) uloží opatření k zajištění nabízených, prodávaných nebo skladovaných zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, označených nebo nabízených klamavým způsobem⁸⁾,¹⁶⁾,

e) pozastaví uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků při podezření, že jsou jiné než zdravotně nezávadné¹⁹⁾,

f) uloží opatření o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{14e)} nebo zvláštním právním předpisem^{14d)}, nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů,

g) uloží opatření provádět na náklady kontrolované osoby po určitou dobu rozbory v laboratoři spl-

¹⁶⁾ § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb.

¹⁷⁾ § 8 odst. 4 vyhlášky č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmami.

¹⁸⁾ Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ § 2 písm. f) zákona č. 110/1997 Sb.

ňující podmínky stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025, a to při zjištění zdravotně závadných potravin nebo při podezření, že se jedná o zdravotně závadné potraviny,

h) v případě zjištění protiprávního jednání^{14o)}, kterého se kontrolovaná osoba dopustila na území Evropských společenství nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, a které poškozují nebo může poškodit společný zájem spotřebitelů^{14p)}, takové jednání opatřením zakáže.

(2) Opatření podle odstavce 1 oznámí inspektor kontrolované osobě a neprodleně o něm učiní písemný záznam. V případě uložení opatření k zajištění uvede v písemném záznamu též důvod zajištění, popis zajištěných zemědělských výrobků, potravin anebo tabákových výrobků a jejich množství.

(3) Pokud kontrolovaná osoba s opatřením uloženým podle odstavce 2 nesouhlasí, může proti němu podat nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne seznámení s uloženým opatřením námitky. Podané námitky nemají odkladný účinek.

(4) O podaných námitkách rozhodne ředitel inspektorátu ve lhůtě nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne doručení námitek. V uvedené lhůtě s rozhodnutím seznámí kontrolovanou osobu. Rozhodnutí ředitele o námitkách je konečné. Tím není dotčeno právo uplatnit přezkoumání soudní cestou²⁰⁾.

(5) Inspektor povolí obnovení výroby zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků nebo jejich uvádění do oběhu nebo použití surovin k jejich výrobě anebo používání obalů nebo vadných přístrojů nebo zařízení, které byly zakázány podle odstavce 1 písm. a), pokud byl závadný stav odstraněn; souhlas musí být vydán neprodleně, nejpozději však do 30 dnů ode dne oznámení odstranění závadného stavu.

(6) Inspektor zajistí zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky, které nesplňují požadavky zvláštního právního předpisu⁸⁾¹⁶⁾ nebo přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{3a)} do

doby, než bude inspektorátem pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, popřípadě do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o takovéto zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky.

(7) Kontrolovaná osoba je povinna zajištěné zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky inspektorovi vydat. V případě, že kontrolovaná osoba jejich vydání odmítne, provede inspektor jejich odnětí. O vydání, případně odnětí zemědělského výrobku, potravin anebo tabákových výrobků sepíše inspektor písemný záznam.

(8) Inspektor je povinen uskladnit zajištěné zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky, které nesplňují požadavky zvláštního právního předpisu⁸⁾¹⁶⁾, způsobem, který vylučuje jakékoliv nakládání s nimi do doby, než bude inspektorátem pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, popřípadě do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o takovéto zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky.

(9) Náklady na uskladnění hradí kontrolovaná osoba. Náklady nehradí, prokáže-li, že zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky zvláštnímu právnímu předpisu odpovídají⁸⁾¹⁶⁾.

(10) V krizové situaci^{20a)} může inspektor i bez provedené kontroly uložit provozovatelé potravinářského podniku opatření za účelem odvrácení rizika ohrožení zdraví z potravin nebo surovin nebo tabákových výrobků za podmínky, že orgánem příslušným podle zvláštního právního předpisu^{20b)} byl vyhlášen a trvá stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

§ 6

(1) Inspektorát rozhodne o zrušení opatření podle § 5 odst. 6 a 8 ve lhůtě nejdéle do 1 roku ode dne uložení opatření inspektorem a s tímto rozhodnutím seznámí kontrolovanou osobu.

(2) Inspektorát neprodleně zruší opatření podle § 5 odst. 6 a 8, bude-li prokázáno, že se jedná o zemědělské

^{14o)} Čl. 3 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).

^{14p)} Čl. 3 písm. k) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).

²⁰⁾ § 244 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

^{20a)} § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

^{20b)} Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky, které splňují požadavky zvláštního právního předpisu⁸⁾¹⁶⁾).

(3) Inspektorát rozhodne o zničení zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků zajištěných podle § 5 odst. 6 a 8. Zničení se provede úředně pod dohledem tříčlenné komise jmenované ředitelem inspektorátu ve lhůtě stanovené v rozhodnutí. O zničení sepíše komise protokol. Zničení se provede na náklad kontrolované osoby, která tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky uváděla do oběhu.

(4) Inspektorát vydá rozhodnutí o schválení postupu a způsobu ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením. Součástí tohoto rozhodnutí je rozhodnutí o přidělení registračního čísla ozařovně. V případě, že inspektorát zjistí porušení stanovených podmínek a požadavků pro ozařování, rozhodne o odebrání souhlasu.

(5) Inspektorát rozhoduje o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{14e)} nebo zvláštním právním předpisem^{14d)}, nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů.

(6) Inspektorát rozhoduje o sestupnění^{14g)} jakostních vín stanovených oblastí za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropských společenství^{14g)}.

§ 7

Inspektorát vydá na žádost místně příslušného celního orgánu ve lhůtě 3 pracovních dnů závazné stanovisko ke sdělení o přerušení řízení o propuštění zboží do volného oběhu z důvodu podezření, že zemědělský výrobek, potravina nebo surovina anebo tabákové výrobky nejsou bezpečné nebo nejsou označeny v souladu s právními předpisy nebo mezinárodními smlouvami.

§ 8

Inspektorát vydá osvědčení podle § 3 odst. 4 písm. c), d) a e) a doklad podle § 3 odst. 4 písm. m) a p) ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti.

§ 9

(1) Ústřední inspektorát a inspektorát jsou oprávněny přibírat k provedení odborných činností souvisejících s výkonem kontroly i jiné odborníky.

(2) Odborníci podle odstavce 1 jsou oprávněni a povinni plnit úkoly v rozsahu pověření daného jim ústředním inspektorátem nebo inspektorátem; nemohou však ukládat opatření a sankce.

§ 10

zrušen

§ 11

Správní delikty právníků a podnikajících fyzických osob

(1) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) poruší zákaz podle § 5 odst. 1 písm. a),
- b) nesplní nařízení o zničení zdravotně závadných zemědělských výrobků, potravin, surovin, nebo tabákových výrobků podle § 5 odst. 1 písm. b),
- c) nesplní opatření podle § 5 odst. 1 písm. c), d), e) nebo f), nebo
- d) poruší povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství²¹⁾ upravujícím požadavky na zemědělské výrobky.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c),
- b) 3 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d).

Spolu s pokutou nebo samostatně lze uložit propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků.

(3) Orgán dozoru může upustit od uložení pokuty v případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s opatřením uloženým podle § 5 nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a zjištěným protiprávním jednáním nemohlo dojít k poškození zdraví fyzických osob nebo se nejednalo o klamání spotřebitele spočívající v porušování právu duševního vlastnictví²²⁾.

§ 11a

Propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků

(1) Propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků lze uložit, jestliže zemědě-

²¹⁾ Například nařízení Rady (ES) č. 316/68 ze dne 12. března 1968 o stanovení norem jakosti pro čerstvé řezané květiny a čerstvou okrasnou zeleň, v platném znění.

²²⁾ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

ské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky náleží pachateli správního deliktu, a

- a) byly ke spáchání správního deliktu užity nebo určeny, nebo
- b) byly v souvislosti se spácháním správního deliktu získány.

(2) Vlastníkem propadlých zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků se stává stát.

§ 11b

Zabrání zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, uvedených v § 11a odst. 1 písm. a) nebo b), lze rozhodnout o jejich zabrání,

- a) jestliže náleží pachateli správního deliktu, kterého nelze za správní delikt stíhat, nebo
- b) jestliže nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela.

(2) Vlastníkem zabraných zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků se stává stát.

§ 11c

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.

(5) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání majícího znaky správního deliktu uplynuly 3 roky.

(6) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(7) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává inspektorát.

(8) Pokuty vybírá správní orgán, který je uložil, a vymáhá celní úřad. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 12

zrušen

§ 12a

Kde se v přímo použitelných předpisech Evropských společenství mluví o příslušném úřadu, příslušném ústředním úřadu nebo kompetentní autoritě, rozumí se tím pro účely tohoto zákona ústřední inspektorát nebo inspektorát, do jehož působnosti náleží výkon příslušného oprávnění nebo provedení příslušného opatření.

§ 13

Tento zákon se nevztahuje na kontrolu výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků v útvech a zařízeních Armády České republiky a Policie České republiky a v objektech Správy státních hmotných rezerv.

§ 14

Zmocnění

Ministerstvo stanoví vyhláškou sazebník náhrad nákladů za rozборы prováděné laboratořemi inspekce pro účely kontroly podle § 3 odst. 4 písm. b).

Přechodná a zrušovací ustanovení

§ 15

Výrobci saponátových nebo mydlářských výrobků, kteří zahájili výrobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinni oznámit zahájení výroby podle § 10 odst. 2 nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 16

Řízení zahájená a neukončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 17

V právních vztazích, v nichž podle dosavadních právních předpisů vystupovala a jednala Česká zemědělská a potravinářská inspekce, od nabytí účinnosti tohoto zákona vystupuje a jedná Státní zemědělská a potravinářská inspekce.

§ 18

(1) Zrušuje se Česká zemědělská a potravinářská inspekce.

(2) Práva a povinnosti České zemědělské a potravinářské inspekce včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci.

§ 19

Zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů, se zrušuje.

§ 20 až 23

Těmito ustanoveními byly novelizovány jiné zákony.

ÚČINNOST

§ 24

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003.

* * *

1. Zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2004.

2. Zákon č. 94/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (3. března 2004).

3. Zákon č. 316/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (27. května 2004).

4. Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (28. května 2004).

5. Zákon č. 444/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2006.

6. Zákon č. 120/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nabyl účinnosti třicátým dnem ode dne jeho vyhlášení (15. dubna 2008).

Předseda vlády:

Ing. Topolánek v. r.